BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH	CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM Độc lập - Tự do - Hạnh phúc
Số: 245 /BC-BVHTTDL	*Hà Nội, ngày 29 tháng 8 năm 2023*

BÁO CÁO
Tổng kết việc thực hiện Nghị định số 62/2014/NĐ-CP ngày 25/6/2014 của Chính phủ quy định về xét tặng danh hiệu "Nghệ nhân nhân dân", "Nghệ nhân ưu tú" trong lĩnh vực di sản văn hóa phi vật thể

Ngày 25 tháng 6 năm 2014, Chính phủ ban hành Nghị định số 62/2014/NĐ-CP quy định về xét tặng danh hiệu "Nghệ nhân nhân dân", "Nghệ nhân ưu tú" trong lĩnh vực di sản văn hoá phi vật thể, đây là căn cứ pháp lý quan trọng để xét, tôn vinh và có chính sách đãi ngộ với các cá nhân đang nắm giữ kỹ năng, bí quyết thực hành, có đóng góp trong việc gìn giữ, bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hoá phi vật thể của đất nước. Triển khai thực hiện Nghị định số 62/2014/NĐ-CP từ năm 2016 đến năm 2022, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch đã tổ chức được 03 đợt xét tặng danh hiệu "Nghệ nhân nhân dân", "Nghệ nhân ưu tú", kết quả có 131 "nghệ nhân ưu tú" được tặng danh hiệu "Nghệ nhân nhân dân" và 1.750 nghệ nhân được tặng danh hiệu "Nghệ nhân ưu tú" (cụ thể: Năm 2016 có 617 "Nghệ nhân ưu tú"; Năm 2019 có 66 "Nghệ nhân nhân dân" và 570 "Nghệ nhân ưu tú"; Năm 2022 có 65 "Nghệ nhân nhân dân" và 563 "Nghệ nhân ưu tú").

Việc tôn vinh danh hiệu đã góp phần động viên các nghệ nhân tiếp tục nghiên cứu, sưu tầm, gìn giữ và quan trọng hơn là truyền dạy cho thế hệ trẻ những giá trị di sản văn hoá phi vật thể mà họ đang nắm giữ, góp phần quan trọng vào sự nghiệp gìn giữ và phát huy giá trị văn hoá truyền thống, bản sắc văn hoá của dân tộc; đồng thời nâng cao nhận thức của toàn xã hội đối với công tác bảo vệ di sản văn hoá phi vật thể nói riêng, di sản văn hoá nói chung.

I. VỀ VIỆC TRIỂN KHAI THỰC HIỆN NGHỊ ĐỊNH SỐ 62/2014/NĐ-CP CỦA CHÍNH PHỦ

1. Về công tác triển khai

Trong quá trình triển khai thực hiện Nghị định số 62/2014/NĐ-CP, để công tác xét tặng danh hiệu "Nghệ nhân nhân dân", "Nghệ nhân ưu tú" trong lĩnh vực di sản văn hóa phi vật thể đạt kết quả tốt, trước mỗi đợt xét tặng Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch với vai trò là cơ quan thường trực của Hội đồng xét tặng danh hiệu cấp Nhà nước đã chủ động ban hành Kế hoạch xét tặng danh hiệu "Nghệ nhân nhân dân", "Nghệ nhân ưu tú" và các công văn hướng dẫn về việc xét tặng danh hiệu.

Sau khi nhận được Kế hoạch xét tặng danh hiệu "Nghệ nhân nhân dân", "Nghệ nhân ưu tú" trong lĩnh vực di sản văn hoá phi vật thể của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch, tất cả các địa phương đều ban hành các văn bản hướng dẫn chi tiết triển khai nội dung Nghị định và hướng dẫn của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch đến các cơ quan, đơn vị và cá nhân có liên quan, lãnh đạo các đơn vị đều tổ chức

phổ biến rộng rãi nội dung Nghị định để các cá nhân và cán bộ quản lý nắm vững tiêu chuẩn, quy trình và cách thức kê khai hồ sơ khi tiến hành đề nghị xét tặng danh hiệu. Hội đồng các cấp thực hiện việc xét tặng danh hiệu đảm bảo công khai, minh bạch, đúng quy trình, thủ tục.

2. Về trình tự thực hiện

Công tác xét tặng danh hiệu "Nghệ nhân nhân dân", "Nghệ nhân ưu tú" trong lĩnh vực di sản văn hóa phi vật thể được thực hiện qua 03 cấp Hội đồng: Hội đồng cấp tỉnh, Hội đồng chuyên ngành cấp Bộ và Hội đồng cấp Nhà nước. Trong quá trình xét tặng danh hiệu, Hội đồng các cấp đều thực hiện theo đúng quy trình, thủ tục, hồ sơ quy định tại Nghị định về xét tặng danh hiệu "Nghệ nhân nhân dân", "Nghệ nhân ưu tú" trong lĩnh vực di sản văn hoá phi vật thể của Chính phủ và Kế hoạch xét tặng danh hiệu "Nghệ nhân nhân dân", "Nghệ nhân ưu tú" trong lĩnh vực di sản văn hoá phi vật thể do Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch ban hành, đảm bảo tính nhất quán theo nguyên tắc Hội đồng cấp trên chỉ xét các hồ sơ do Hội đồng cấp dưới trình.

Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch với vai trò là cơ quan thường trực Hội đồng cấp Nhà nước đã nỗ lực cao nhất trong thực thi trách nhiệm của mình, chủ động, khách quan, minh bạch, nhằm đảm bảo quyền lợi chính đáng cho nghệ nhân. Hoàn thiện các hồ sơ đủ điều kiện, tiêu chuẩn trình Thủ tướng Chính phủ xét trình Chủ tịch nước xét tặng danh hiệu "Nghệ nhân nhân dân", "Nghệ nhân ưu tú".

Sau khi có Quyết định của Chủ tịch nước, thực hiện ý kiến chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ, Uỷ ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương đã tổ chức Lễ trao tặng danh hiệu "Nghệ nhân nhân dân", "Nghệ nhân ưu tú" trong lĩnh vực di sản văn hoá phi vật thể cho các nghệ nhân thuộc địa phương trên tinh thần trang trọng, kịp thời theo đúng quy định tại Nghị định số 145/2013/NĐ-CP ngày 29/102/013 của Chính phủ quy định về tổ chức ngày kỷ niệm, nghi thức trao tặng, đón nhận hình thức khen thưởng, danh hiệu thi đua, nghi lễ đối ngoại và đón tiếp khách nước ngoài.

Trong cả 3 đợt xét tặng danh hiệu "Nghệ nhân nhân dân", "Nghệ nhân ưu tú" trong lĩnh vực di sản văn hoá phi vật thể giai đoạn 2016-2022, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch không nhận được đơn thư khiếu kiện, khiếu nại của bất cứ cơ quan, tập thể, cá nhân nào về quá trình xét tặng danh hiệu "Nghệ nhân ưu tú" tại các cấp Hội đồng. Trong quá trình tiếp nhận và thẩm định hồ sơ của Hội đồng chuyên ngành cấp Bộ trình Hội đồng cấp Nhà nước, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch nhận được một vài đơn kiến nghị của các cá nhân (Đơn thư đều chỉ nêu nguyện vọng, mong muốn được Hội đồng tiếp tục xem xét lại việc xét tặng danh hiệu cho cá nhân). Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch đã triển khai xem xét đơn thư theo đúng quy định: Kiểm tra hồ sơ cá nhân, yêu cầu Hội đồng cấp tỉnh báo cáo, giải trình và trả lời cá nhân có đơn kiến nghị theo đúng quy định của pháp luật.

II. NHỮNG ƯU ĐIỂM, HẠN CHẾ CỦA NGHỊ ĐỊNH SỐ 62/2014/NĐ-CP

1. Ưu điểm

- Nghị định số 62/2014/NĐ-CP của Chính phủ quy định về xét tặng danh hiệu "Nghệ nhân nhân dân", "Nghệ nhân ưu tú" trong lĩnh vực di sản văn hoá phi vật thể là văn bản có tính pháp lý và nhân văn sâu sắc, kịp thời ghi nhận và tôn vinh

nghệ nhân đang tham gia bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể. Năm 2016, đây là lần đầu tiên các nghệ nhân thuộc lĩnh vực trị di sản văn hoá phi vật thể được xét tặng danh hiệu vinh dự Nhà nước, danh hiệu "Nghệ nhân ưu tú" trong lĩnh vực di sản văn hoá phi vật thể, góp phần tôn vinh các nghệ nhân có công bảo tồn, phát huy những giá trị di sản văn hoá phi vật thể của đất nước.

- Các quy định về nguyên tắc, đối tượng, trình tự, thủ tục hồ sơ đề nghị xét tặng tại Nghị định số 62/2014/NĐ-CP tương đối rõ ràng, minh bạch, công khai, dễ thực hiện, dễ kiểm tra, giám sát.

- Trên cơ sở các quy định về xét tặng danh hiệu "Nghệ nhân nhân dân", "Nghệ nhân ưu tú" trong lĩnh vực di sản văn hoá phi vật thể tại Nghị định số 62/2014/NĐ-CP, Bộ Lao động-Thương binh và Xã hội đã trình Chính phủ ban hành Nghị định 109/2015/NĐ-CP ngày 28/10/2015 của Chính phủ về việc hỗ trợ đối với "Nghệ nhân nhân dân", "Nghệ nhân ưu tú" có thu nhập thấp, hoàn cảnh khó khăn.

2. Hạn chế, vướng mắc

Trên cơ sở thực tiễn qua 03 đợt triển khai công tác xét tặng danh hiệu "Nghệ nhân nhân dân", "Nghệ nhân ưu tú" trong lĩnh vực di sản văn hoá phi vật thể (năm 2016, 2019, 2021). Qua nghiên cứu báo cáo tổng kết của các địa phương về việc triển khai thực hiện Nghị định quy định về xét tặng danh hiệu "Nghệ nhân nhân dân", "Nghệ nhân ưu tú" trong lĩnh vực di sản văn hoá phi vật thể tại Hội đồng các cấp, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch tổng hợp một số khó khăn, vướng mắc trong công tác xét tặng danh hiệu, cụ thể như sau:

2.1. Về đối tượng xét tặng

Hiện nay có 02 Nghị định của Chính phủ quy định về việc xét tặng danh hiệu "Nghệ nhân nhân dân", "Nghệ nhân ưu tú", đó là Nghị định số 62/2014/NĐ-CP ngày 25/6/2014 của Chính phủ quy định về xét tặng danh hiệu "Nghệ nhân nhân dân", "Nghệ nhân ưu tú" trong lĩnh vực di sản văn hóa phi vật thể (Bộ Văn hoá, Thể thao và Du lịch là cơ quan thường trực trong công tác xét tặng). Nghị định số 123/2014/NĐ-CP ngày 25/12/2014 của Chính phủ quy định về xét tặng danh hiệu "Nghệ nhân nhân dân", "Nghệ nhân ưu tú" trong lĩnh vực thủ công mỹ nghệ (Bộ Công thương là cơ quan thường trực trong công tác xét tặng).

Qua thực tế công tác xét tặng cho thấy đối tượng nghệ nhân nghề thủ công truyền thống có thể nộp hồ sơ đề nghị xét tặng danh hiệu ở cả lĩnh vực lĩnh vực di sản văn hóa phi vật thể do Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch chủ trì công tác xét tặng (xét theo loại hình tri thức dân gian) hoặc đề nghị xét tặng danh hiệu ở lĩnh vực thủ công mỹ nghệ do Bộ Công thương chủ trì công tác xét tặng. Điều này dẫn đến việc cùng danh hiệu "Nghệ nhân nhân dân", "Nghệ nhân ưu tú" gây nên sự bất cập, chồng chéo, trùng lặp trong công tác xét tặng do tiêu chí để xét danh hiệu của 02 Nghị định này có những điểm khác biệt trong khi cùng hướng đến một danh hiệu vinh dự Nhà nước.

2.2. Về thành viên tham gia Hội đồng cấp tỉnh:

Có một số Hội đồng cấp tỉnh chưa ưu tiên mời các cá nhân có chuyên môn cao liên quan đến lĩnh vực chuyên ngành; thiếu các nhà nghiên cứu về loại hình di sản văn hoá phi vật thể tham gia Hội đồng.

2.3. Quy định về thành viên tham gia Hội đồng các cấp

Việc quy định tại điểm g Khoản 3 Điều 7 Nghị định số 62 /2014/NĐ-CP "Trong một kỳ xét tặng, thành viên Hội đồng cấp tỉnh không đồng thời là thành viên Hội đồng chuyên ngành cấp Bộ, Hội đồng cấp Nhà nước" là chưa phù hợp vì thực tế qua 3 đợt xét tặng vừa qua, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch đã rất khó khăn để mời thành viên tham gia Hội đồng chuyên ngành cấp Bộ và Hội đồng cấp Nhà nước vì hầu hết các chuyên gia có uy tín nghề nghiệp tại các khu vực, vùng miền đã tham gia Hội đồng cấp tỉnh. Việc các chuyên gia có thể tham gia nhiều cấp Hội đồng là do uy tín nghề nghiệp cá nhân của từng người. Những thảo luận, đánh giá của họ tại Hội đồng có thể sẽ giúp các thành viên khác trong Hội đồng có cái nhìn toàn diện, khách quan hơn khi xem xét hồ sơ.

2.4. Nghị định số 62/2014/NĐ-CP còn có một số quy định chưa cụ thể như: căn cứ xác định mốc thời gian hoạt động trong nghề, số lượng học trò đào tạo được, giải thưởng do cơ quan nào khen tặng.

2.5. Về kê khai hồ sơ

- Việc xây dựng hồ sơ đòi hỏi phải có minh chứng như: băng, đĩa hình, ảnh mô tả tri thức và kỹ năng đang nắm giữ hoặc các giấy tờ liên quan tới giải thưởng... các nghệ nhân có nhưng rất ít và nếu có thì làm thất lạc. Trong quá trình xây dựng hồ sơ không đủ tính thuyết phục do còn thiếu nhiều minh chứng nên hồ sơ bị loại dù thực tế bản thân có nhiều đóng góp cho việc trao truyền di sản văn hóa phi vật thể (nhiều hồ sơ kê khai rất sơ sài, nội dung chung chung, khó phân biệt được sự đóng góp của từng nghệ nhân trong cùng một thôn, xã hoặc câu lạc bộ).

- Bản tóm tắt thành tích của Hội đồng cấp tỉnh chưa thể hiện rõ tri thức và kỹ năng mà nghệ nhân đang nắm giữ cũng như quá trình thực hành di sản của nghệ nhân (thiếu các mốc thời gian cụ thể trong quá trình thực hành, thời gian bắt đầu truyền dạy học trò).

III. MỘT SỐ KIẾN NGHỊ, ĐỀ XUẤT KHI XÂY DỰNG NGHỊ ĐỊNH THAY THẾ NGHỊ ĐỊNH SỐ 62/2014/NĐ-CP

Ngày 15 tháng 6 năm 2022, Quốc hội nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam khóa XV đã thông qua Luật Thi đua, Khen thưởng tại kỳ họp thứ 3 (Luật số 06/2022/QH-XV), Luật có hiệu lực thi hành từ ngày 01 tháng 01 năm 2024. Để xây dựng các văn bản quy định chi tiết thi hành Luật, ngày 01/8/2022, Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định số 917/QĐ-TTg trong đó phân công Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch chủ trì soạn thảo Nghị định quy định về xét tặng danh hiệu "Nghệ nhân nhân dân", "Nghệ nhân ưu tú" đối với 7 loại hình văn hóa phi vật thể (thay thế Nghị định số 62/2014/NĐ-CP).

Để có cơ sở xây dựng Nghị định, ngày 10/10/2022, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch đã có Công văn số 3922/BVHTTDL-TĐKT gửi Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương đề nghị tổng kết thực hiện Nghị định số 62/2014/NĐ-CP của Chính phủ. Tính đến ngày 22/11/2022, Bộ đã nhận được báo cáo của 51/63 tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương.

Xuất phát từ đòi hỏi của thực tiễn qua 03 đợt xét tặng danh hiệu "Nghệ nhân

nhân dân", "Nghệ nhân ưu tú" (2016, 2019, 2022) và ý kiến của các địa phương khi tổng kết việc thực hiện Nghị định số 62/2014/NĐ-CP, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch đề xuất, kiến nghị một số nội dung khi xây dựng Nghị định thay thế như sau:

1. Về đối tượng xét tặng

Thống nhất đối tượng xét tặng danh hiệu "Nghệ nhân nhân dân", "Nghệ nhân ưu tú" theo quy định tại Điều 67 của Luật Thi đua, Khen thưởng năm 2022.

2. Về tiêu chuẩn xét tặng

- Tiếp tục rà soát, tiếp thu và hoàn thiện tiêu chuẩn xét tặng danh hiệu "Nghệ nhân nhân dân", "Nghệ nhân ưu tú" đã được quy định chi tiết tại Nghị định số 62/2014/NĐ-CP.

- Không xét tặng danh hiệu "Nghệ nhân nhân dân", "Nghệ nhân ưu tú" trong lĩnh vực di sản văn hóa phi vật thể cho cá nhân đã được đào tạo tại các cơ sở giáo dục đại học hoặc cơ sở giáo dục nghề nghiệp về loại hình di sản văn hóa phi vật thể mà họ đang nắm giữ để có thêm các kỹ năng, bí quyết.

- Thời gian cá nhân công tác và hưởng lương từ ngân sách nhà nước; thời gian cá nhân thoát ly hoạt động thực hành di sản văn hóa phi vật thể tại cộng đồng thì không được tính là thời gian hoạt động liên quan đến việc bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể.

3. Về trình tự xét tặng tại Hội đồng các cấp

- Thống nhất trong việc tổ chức lấy ý kiến cộng đồng dân cư nơi cư trú (thôn, tổ dân phố) nơi cá nhân đề nghị xét tặng danh hiệu đang sinh sống và làm việc.

- Xem xét điều chỉnh quy định về việc đăng tải danh sách các cá nhân đề nghị xét tặng danh hiệu trên các phương tiện thông tin đại chúng 01 lần trước khi họp Hội đồng các cấp.

- Quy định về thời gian kể từ ngày kết thúc cuộc họp, Hội đồng có trách nhiệm thông báo bằng văn bản về kết quả xét tặng danh hiệu "Nghệ nhân nhân dân", "Nghệ nhân ưu tú" trong lĩnh vực di sản văn hóa phi vật thể đến Hội đồng cấp dưới; đồng thời quy định thời gian kể từ ngày Hội đồng cấp dưới nhận được văn bản thông báo kết quả của Hội đồng cấp trên thì phải có trách nhiệm thông báo bằng văn bản đến các cá nhân có hồ sơ đề nghị xét tặng danh hiệu "Nghệ nhân nhân dân" hoặc "Nghệ nhân ưu tú" trong lĩnh vực di sản văn hóa phi vật thể.

- Xem xét điều chỉnh quy định về thành viên Hội đồng các cấp: bỏ việc quy định "Trong một kỳ xét tặng, thành viên Hội đồng cấp tỉnh không đồng thời là thành viên Hội đồng chuyên ngành cấp Bộ, Hội đồng cấp Nhà nước".

- Sửa đổi quy định về thành phần, cơ cấu Hội đồng các cấp theo hướng: Giảm bớt đại diện các cơ quan hành chính; tăng thành phần các nhà chuyên môn, chuyên gia, chuyên ngành đạt 2/3 trong tổng số thành viên Hội đồng để đảm bảo chất lượng của công tác xét tặng danh hiệu và chất lượng hoạt động của Hội đồng.

- Sửa đổi quy định tỷ lệ % số lượng thành viên có mặt tại cuộc họp Hội đồng (tham khảo tương tự như Nghị định quy định về xét tặng danh hiệu "Nghệ sĩ nhân dân", "Nghệ sĩ ưu tú"): "Hội đồng tổ chức phiên họp khi có mặt ít nhất 90% thành

viên Hội đồng (Nghị định số 62/2014/NĐ-CP quy định: Hội đồng tổ chức phiên họp khi có 75% thành viên). Quy định này thể hiện rõ trách nhiệm của các cá nhân là thành viên của Hội đồng trong tham dự cuộc họp. Việc các thành viên có mặt tại cuộc họp sẽ lắng nghe đầy đủ các ý kiến nhận xét đánh giá, thảo luận từng hồ sơ; việc bỏ phiếu sẽ chính xác và khách quan hơn.

- Sửa đổi quy định tỷ lệ phiếu đồng ý của các thành viên Hội đồng (tham khảo tương tự như Nghị định quy định về xét tặng danh hiệu "Nghệ sĩ nhân dân", "Nghệ sĩ ưu tú"): "…Đạt từ 80% phiếu đồng ý của tổng số thành viên có mặt tại cuộc họp" (Nghị định số 62/2014/NĐ-CP quy định: được ít nhất 90% tổng số thành viên Hội đồng bỏ phiếu đồng ý và thành viên Hội đồng vắng mặt phải xin ý kiến bằng phiếu). Việc quy định tỷ lệ phiếu như vậy vẫn khẳng định và tôn vinh được giá trị của danh hiệu vinh dự Nhà nước và phù hợp với thực tiễn công tác xét tặng danh hiệu "Nghệ nhân nhân dân", "Nghệ nhân ưu tú" trong lĩnh vực văn hóa phi vật thể.

- Sửa đổi, bổ sung quy định Cơ quan thường trực Hội đồng được sử dụng con dấu của Cơ quan thường trực Hội đồng trong thực hiện một số hoạt động của Hội đồng).

Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch đã tổ chức Hội nghị tổng kết thực hiện Nghị định số 62/2014/NĐ-CP tại 02 khu vực: phía Bắc tổ chức tại Hà Nội ngày 29/11/2022 (tính từ tỉnh Thừa Thiên - Huế trở ra) và phía Nam tổ chức tại thành phố Hồ Chí Minh ngày 09/12/2022 (tính từ thành phố Đà Nẵng trở vào).

Thực hiện Luật Thi đua, khen thưởng năm 2022, qua thực tiễn qua 03 đợt xét tặng danh hiệu "Nghệ nhân nhân dân", "Nghệ nhân ưu tú" trong lĩnh vực văn hóa phi vật thể từ năm 2016 đến năm 2021 cũng như qua rà soát, tiếp thu ý kiến trao đổi của các đại biểu, chuyên gia chuyên ngành tại Hội nghị tổng kết thực hiện Nghị định số 62/2014/NĐ-CP, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch dự thảo Nghị định quy định về xét tặng danh hiệu "Nghệ nhân nhân dân", "Nghệ nhân ưu tú" trong lĩnh vực văn hóa phi vật thể, bổ sung đối tượng, điều kiện, tiêu chuẩn, quy định sửa đổi, bổ sung các biểu mẫu để công tác xét tặng danh hiệu phù hợp hơn với thực tiễn cuộc sống; góp phần tôn vinh được các nghệ nhân, có nhiều cống hiến cho nền văn hóa nước nhà, đây chính là nguồn động lực để các nghệ nhân tiếp tục lao động, tạo ra những tác phẩm có giá trị, góp phần xây dựng nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc.

Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch báo cáo Chính phủ/.

Nơi nhận:
- Như trên;
- Bộ trưởng (*để báo cáo*);
- Thủ tướng Chính phủ (*để báo cáo);*
- Các Phó Thủ tướng Chính phủ (*để báo cáo*);
- Các Thứ trưởng;
- Văn phòng Chính phủ;
- Bộ Tư pháp;
- Lưu: VT, TCCB, TTTQ (10).

KT. BỘ TRƯỞNG
THỨ TRƯỞNG

Trịnh Thị Thủy